

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

MIŠLJENJE

po zajedničkom zahtjevu Radio-televizije Federacije Bosne i Hercegovine, Radio-televizije Bosne i Hercegovine i Radio-televizije Republike Srpske

Sarajevo, maj 2017. godina

Broj: 01-26-7-030-5/16
Sarajevo, 30.5.2017. godina

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH" 48/05, 76/07 i 80/09), a po zajedničkom zahtjevu Radio-televizije Federacije Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića 12, 71000 Sarajevo, Radio-televizije Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića 12, 71000 Sarajevo i Radio-televizije Republike Srpske, Trg Republike Srpske 9, 78000 Banja Luka, od 24.11.2016. godine, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na svojoj 3.(trećoj) sjednici održanoj dana 30.5.2017. godine, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 24.11.2016. godine pod brojem 01-26-7-030-1/16 zaprimilo zajednički zahtjev privrednih subjekata Radio-televizije Federacije Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića 12, 71000 Sarajevo, Radio-televizije Bosne i Hercegovine, Bulevar Meše Selimovića 12, 71000 Sarajevo i Radio-televizije Republike Srpske, Trg Republike Srpske 9, 78000 Banja Luka (dalje u tekstu: Podnosilac zahtjeva ili Javni RTV servisi), kojim se traži mišljenje o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja u slučaju određivanja različitih visina tarifa različitim korisnicima autorskih i srodnih dijela i da li bi u tom slučaju postojala zloupotreba dominantnog položaja od strane kolektivnih organizacija koje ovu tarifu i određuju u sklopu ugovora s korisnicima.

Naime, u predmetnom zahtjevu Podnosilac u bitnom navodi slijedeće:

- U Bosni i Hercegovini u skladu sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava („Službeni glasnik BiH“, broj: 63/10) te u skladu sa ostalim pozitivnim propisima, postoje tri kolektivne organizacije: AMUS (Asocijacija kompozitora-muzičkih stvaralaca BiH), AIS (Asocijacija izvođača i svirača) i FONOGRAM (Udruženje za zaštitu prava proizvođača fonograma);
- Sva tri javna servisa dužna su također u skladu sa navenom legislativom izmirivati naknadu na ime upotrebe autorskih dijela i predmeta srodnih prava;
- Kolektivne organizacije su dostavile javnim RTV servisima na potpisivanje pojedinačne ugovore sačinjene u skladu sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava i kolektivnim ugovorom smatrajući da su emiteri reprezentativno udruženje koje predstavlja „Asocijacija elektronskih medija u BiH“;
- U zahtjevu se navodi da su javni RTV servisi osnovani Zakonom o javnom RTV sistemu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 78/05, 35/09, 32/10 i 51/15), a kojim se uređuje sistem javnog emitovanja u BiH, zadaci javnih RTV servisa, programski principi te zastupljenost programa;
- Podnosilac zahtjeva tvrdi da javni RTV servisi nisu članica bilo koje Asocijacije ili udruženja koje čini reprezentativno tijelo koje je zaključilo kolektivni ugovor na koji se pozivaju kolektivne organizacije, te da su osnivači udruženja „Asocijacija elektronskih medija u BiH“ slijedeći: „Hrvatska radio-televizija Kiseljak“ iz Kiseljaka, „Neovisna televizija Hayat“ iz Sarajeva i „Alternativna televizija“ iz Banja Luke, dakle komercijalne televizije;
- Kolektivnim ugovorom, dostavljenim javnim RTV servisima od strane AIS-a, je određena jedinstvena tarifa koja je prilagođena komercijalnim televizijama, koje ustvari i čine reprezentativno tijelo koje je vršilo pregovore u vezi sa zaključivanjem Kolektivnih ugovora;
- U kolektivnom ugovoru članom 12. definisani su tarifni procenti, gdje je kao osnov za obračun primjerene tarife određen neto prihod korisnika ostvaren od sponzorstva muzičkih emisija i od redovnog

oglašavanja u marketing prostoru umanjen za poreze, doprinose i takse, tj. konkretno za emitovanje RTV programa korisnici su dužni plaćati 0,6%;

- Međutim, kako navodi podnosilac zahtjeva, javnim RTV servisima trajanje oglašavanja i teletrgovine ograničeno je Kodeksom o komercijalnim komunikacijama („Službeni glasnik BiH“, br. 3/16) na najviše 6 minuta po satu u televizijskom i u radijskom programu, dok je privatnim televizijama vrijeme trajanja oglašavanja i teletrgovine ograničeno na najviše 12 minuta, što je ustvari duplo više vremena marketinškog prostora i mogućnosti sticanja prihoda u odnosu na javne RTV servise;
- Podnosilac zahtjeva stoga smatra da se ne mogu jednako tarifirati javni RTV servisi i privatne televizije, jer nemaju istu zakonsku mogućnost sticanja prihoda po ovom osnovu;
- U proteklom periodu, tačnije za 2014/2015 godinu, javni RTV servis BiH je imao zaključen ugovor sa AMUS-om, a kojim je bila utvrđena mjesečna autorska naknada u iznosu od 1/12 od 0,5% od ostvarenog godišnjeg prihoda od marketinga za prethodnu godinu, što je niže od tarife propisane kolektivnim ugovorom, ali što je, kako smatra podnosilac zahtjeva, realan i srazmjeran iznos tarife za javne RTV servise, u odnosu na gore pomenuto vremensko ograničenje;
- Podnosilac zahtjeva također smatra da se usljed naprijed navedenog, javni RTV servis može izuzeti od zaključivanja kolektivnog ugovora, pa se u skladu s tim, na njega ni ne može primjenjivati tarifa iz kolektivnog ugovora, jer se RTV servisi ne smiju i ne mogu porediti sa komercijalnim privatnim televizijama;
- AMUS nije pristao da nastavi saradnju sa javnim RTV servisom pod uslovima iz ugovora za 2014/2015. godinu, već je dostavio novi ugovor sastavljen u skladu s kolektivnim ugovorom;
- U skladu sa Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava, član 23.stav (1), visina naknade mora biti primjerena vrsti i načinu upotrebe autorskog dijela, a što u konkretnom slučaju kolektivne organizacije ne žele da uzmu u obzir;
- Stoga podnosilac zahtjeva traži mišljenje Konkurencijskog vijeća da li se u slučaju određivanja visine tarifa od strane kolektivnih organizacija, radi o zabranjenom konkurencijskom djelovanju, ukoliko se za različite korisnike autorskih i srodnih dijela odrede različite tarife po osnovu korištenja istih;
- Također u tom smislu, traži se i mišljenje Konkurencijskog vijeća, da li u slučaju određivanja niže tarife za javne RTV servise, a uvažavajući činjenicu da su ograničeni pozitivnim propisima u sticanju marketinškog prihoda u odnosu na elektronske medije, postoji zloupotreba dominantnog položaja od strane Kolektivnih organizacija.

Konkurencijsko vijeće je nakon uvida u dostavljeni zahtjev od podnosioca zatražilo dopunu dana 26.1.2017. godine pod brojem: 01-26-7-030-4-I/16, u smislu dostavljanja dopunskih informacija i odgovarajuće dokumentacije, te pojašnjenja u vezi sa izjavom da javni RTV servis nije članica nijedne asocijacije niti udruženja.

Podnosilac zahtjeva dostavio je traženo podneskom broj: 01-26-7-030-5-I/16 od 13.2.2017. godine, gdje je, između ostalog, dostavljeno pojašnjenje da Javni RTV servis nije članica bilo koje asocijacije ili udruženja koje čine reprezentativno tijelo koje je zaključilo kolektivni ugovor, nikada nije dobio akreditaciju niti bilo koje drugo obilježje propisano Zakonom o udruženjima i fondacijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 42/03, 63/08, 76/11 i 94/16), te da je osnivanje i djelovanje javnog RTV servisa uređeno Zakonom o javnom RTV sistemu BiH te Pravilom 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga („Službeni glasnik BiH“, broj: 3/16).

Nakon uvida u zahtjev, dopunu zahtjeva te svu dostavljenu dokumentaciju podnosioca zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je javni RTV servis BiH nastao i posluje u skladu s odredbama Zakona o javnom RTV sistemu BiH, zatim odredbi Pravila 77/2015 o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga, Kodeksa o komercijalnim komunikacijama te ostalim pozitivnim propisima Bosne i Hercegovine, vezanim za datu oblast.

Također je iz dostavljene dokumentacije i same izjave podnosioca zahtjeva, vidljivo da javni RTV servis BiH nije članica bilo koje trenutno postojeće asocijacije niti udruženja u Bosni i Hercegovini, a istovremeno mu je Zakonom o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava propisana obaveza

izmirivanja naknade na ime upotrebe autorskih dijela i predmeta srodnih prava, kao i svim ostalim korisnicima istih, tačnije svim ostalim elektronskim medijima.

Kodeksom o komercijalnim komunikacijama propisano je tj. tačno određeno trajanje oglašavanja i teletrgovine koje je različito utvrđeno za javni RTV servis BiH i za ostale elektronske medije, te iz naprijed navedenog proizilazi zaključak da je Regulatorna agencija, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima, donošenjem predmetnog kodeksa, uredila tržište oglašavanja i teletrgovine, gdje se može smatrati da javni RTV servis BiH na ovom relevantnom tržištu posluje pod različitim uslovima u odnosu na privatne televizije.

Članom 4. stav (1) Zakona o konkurenciji, propisano je da su zabranjeni sporazumi, ugovori ili pojedine odredbe ugovora, koje za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koje se između ostalog, odnose na primjenu različitih uslova za identične transakcije sa drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju.

Iz navedenog proizilazi da se u slučaju određivanja različite visine tarifa, od strane kolektivnih organizacija, za različite korisnike autorskih i srodnih dijela odrede različite tarife po osnovu korištenja istih, ne bi radilo o zabranjenom konkurencijskom djelovanju, obzirom da javni RTV servis BiH u odnosu na ostale elektronske medije, na ovom relevantnom tržištu posluje pod različitim uslovima propisanim i definisanim u skladu s prethodno navedenim pozitivnim propisima BiH, koji uređuju ovu oblast.

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu navoda iz predmetnog Zahtjeva te dostavljene dokumentacije i isto se ne može primijeniti u slučaju da stvarni podaci odstupaju od podataka dostavljenih u istom ili u slučaju da postoji dokumentacija koja nije dostavljena, a u bitnom mijenja činjenično stanje predstavljeno u predmetnom zahtjevu.

Predsjednica

Mr Arijana Regoda-Dražić

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- a/a